

Redakce

Lucie Filipská - lucie.filipska@seznam.cz - „čefredaktora“
Lucie Kučerová - Kucerkafanfiry@seznam.cz - rubriky Rozhovory,
Monografie
Erika Šídová - sidova@tiscali.cz - rubrika Knihy
Luděk Palek - palek.ludek@tiscali.cz - rubrika Servis
Jan Chlumský - JanChlumsky@seznam.cz - rubriky Oko, Výročník
Petra Nachtmanová - shaylen@post.cz - rubrika Literární soutěže
Richard Klail - klail@email.cz - fotografie
Pavel Březina - p_brezina@seznam.cz - příprava stránek

Internetová adresa literárního časopisu Promlky:
<http://promlky.unas.cz/>

<http://sweb.cz/promlky/>

Literární internetový časopis

Promlky

<http://promlky.unas.cz/>

Červenec 2005

Už dlouho vím, co budu psát v tomto posledním předprázdninovém úvodníku. Toto vydání je vlastně dvojčíslem, protože většina z vás bude mít teď jiné, letní starosti a na Internet si vzpomenete zřídka. V září to bude rok od znovuoživení Promlky a pět let od jejich založení. Ještě dnes sami nevíme jak budou dál vypadat, v jaké sestavě a s jakými rubrikami vám je budeme v příštím školním roce přinášet. Doufáme ale, že zářijové číslo vyjde včas, ještě zajímavější a bez dosavadních chyb. Dál budeme shánět nové redaktory, občasně přispěvatele z krajů i nové texty. A právě o těch jsem vlastně chtěla psát. Texty, především pak básně, objevující se v Promlkách, se mi neshánějí právě snadno. Ne všechny z těch, které nám přijdou, jsou publikovatelné (a to jsem poměrně liberální potlačující často vlastní vkus). První roky činnosti jsme tento problém neměli, snad i proto, že jsme zařazovali vše, co přišlo. To už se nám dnes nezdá tak úplně rozumné. Rozvojem velké spousty publikačních webů nastal odliv příspěvků. Je samozřejmě jednodušší obejít redakční (v tomto případě můj) výběr a hned pověsit své texty na síť. Navíc možnost reakcí a diskuzí pod texty je lákavá. Nechceme, ani nemůžeme těmto webům konkurovat. Jen bychom rádi vybudovali takové medium, kde by vlastní prezentace mohla být směle zanesena do osobní publikační činnosti jak tomu bývá u papírových časopisů. Víím, že to záleží na celkové úrovni časopisu, víím, že to záleží i na návštěvnosti... Stále ještě máme chuť se rozvíjet a původního záměru vytvářet servis pro začínající autory jsme se rovněž nevzdali. Proto prozatím sama publikační weby navštěvuji, autory

- 1 -

vyhledávám a oslovuji a setkávám se s ohlasem povětšinou kladným. Máte-li k mnou vybraným textům připomínky, ráda přijmu tip na autora, který zajímá zrovna vás.

Přeji vám inspirativní léto a těším se na setkání v září.

Lucie Filipská

~~~~~

spisky:

Kritický anekdotický slovníček pařížských vývěsních štítů
Stanovy navržené svazu spisovatelů
Fyziologie úředníka
Návrh zákona o autorském právu

série "Codes" s Horacem Raisonem:

Umění uvázat si kravatu
Umění platit dluhy
Občanský zákoník
Úplná rukověť společenského chování (později Trestní zákoník)
Galantní příručka
Manželská příručka
Příručka pro obchodní cestující

posmrtně vyšla díla:

hra Mercadet
povídka Přadlena
Poslanec z Arcis (dokončeno Charlesem Rambouem)
Maloměšťáci (pravděpodobně dokončeno Charlesem Rambouem)
Venkované (3 dodatečné svazky Lidské komedie)
čtyři svazky Různých spisů (povídky, eseje, skicy, novinové články)
korespondence - Dopisy cizince (dopisy paní Haňské)

~~~~~

Honorina
 Modesta Mignonová
 Venkované
 Drobné trampoty manželského života
 Chudí příbuzní
 Sestřenice Běta
 Bratranec Pons
 Brakové romány pod pseudonymy:
 Dva Hectorové
 Karel Pointel
 Dědička z Birague
 Jan Ludvík
 Klotylda z Lusignanu
 Stoleté výročí
 Ardenský vikář
 Poslední víla
 Anička a zločinec

články do novin, např do:

La Caricature
 Le Voleur
 Revue de Paris
 l'Europe littéraire

brožury:

O prvorozeneckém právu
 Nestranné dějiny řádu jezuitského
 Wann-Chlore
 Šetření o politice dvou ministrů

Obsah

Úvodník - - - - -	- 1
Básně (Jan Těsnohlídek ml.) - - - -	- 4
Časopis (Plž) - - - - -	- 16
Oko (V Melounovém cukru)- - - -	- 19
Monografie (Honoré de Balzac) - - - -	- 21

Básně

Jan Těsnohlídek ml.

*navzdory básníkům půjdeme domů - těšit se na jaro
neplač - - -
budeš mít rampouchy na tvářích*

nepřijde

*viš - - -
to se lehko zabloudí
v kouření od pusy*

*(zadržování dechu
co nejdýl)*

zima na podzim

ochotné

(cizí)

*fráze
s důrazem na třetí dobu*

těžké závěsy

broskvový čaj

v puntíky

- 4 -

Historie třinácti
Vévodkyně de Langeais
série Filozofická studie
Drama na mořském břehu
Otec Goriot
Serafita
Svatební smlouva
Stará panna
Ztracené iluze
Mše ateistova
Vášeň v poušti
César Birotteau
Bankovní dům Nucingen
Znamení žena (později Zaměstnanci)
Záletná žena (později Leska bída kurtizán)
Kabinet starožitností
Gambara
Dcera Evina
Massimila Doniová
Beatrice
Venkovský velikán
Petříčka
Petr z Grassou
Vautrin
Pařížská kněžna (později Tajnosti princezny z Cadignanu)
Vesnický farář
Z. Marcas
Uršula Mirouetová
Paměti dvou novomanželek
Lidská komedie
Temný příběh
Okresní múza
Kalvínský mučedník (později Kateřina Medicejská)
První krok do života

- 33 -

jen matka, manželka už dávno odešla. Dvacátého druhého srpna se konal pohřeb. Zádušní mše byla konána v kostele Saint-Philippe du Roule. Jeho rakev je uložena na hřbitově Pere-Lachaise, kam ji donesli Victor Hugo, Alexandre Dumas, Sainte-Beuve a ministr Baroche.

Zdroj:

Zweig Stefan (1976): Balzac. - Odeon, nakladatelství krásné literatury a umění, Praha
přeložila Jarosalava Vobrbová - Koutecká

Dílo:

Ludvík Lambert
Poznámky o nesmrtelnosti duše
Poznámky o filosofii a náboženství
Šagrénová kůže
Svatý Ludvík
Robert Normanský
Kniha Jobova
Tragédie Sulla
Cromwell
Poslední Šuan (později Šuani)
Výjevy ze soukromého života (2 svazky)
Filozofické romány a povídky (3 díly)
12 povídek (Saracénka, El Verdugo, Neznámé arcidílo...)
Rozmarné povídky
Venkovský lékař

série románů Studie mravů v XIX. Století:

např. Výjevy z venkovského života: Evženie Grandetová, Poselství, Slavný Gaudissart...;
Výjevy z pařížského života

f blond'ato

drolí se

slova - &

sváteční

přesvědčování se

o pohodě

v y s t ě h u j e rybníky

obrázky princezen budou

d ů m y s l n ě j š í

jako první sníh

jako každý rok

scénáře pro tatínky jsou

vyprodané&

básníci tvarují lásku

bez předlohy

- - - ze zvyku

~~~~

***pro tátu protože ho mám rád - i když od
nás odešel - ale nedokážu mu to říct***

na cestě

v autě

v osnově svátečního rozhovoru

dialogu

snad

pichlavých monologů
které dráždí ticho

spíš

Dneska je hnusně - co ?

svědomí svírá
když chtěl jsem
když
chtěl jsem

toho tolik říct
v čekání
v chození
v jakoby
kruzích
ve stání
v dívání
do šlápoty

ve sněžení
zadumaných vloček
tak mokrých
tak v oblevě
tak smutných
tak
v oblevě

Nepotřebuješ nic ?

ne
dík
čau a
měj se pěkně

ve sněžení

zpět domů. Balzac tedy zůstal zase sám se svou prací. Jeho tělo už jej ale neposlouchalo, nedokázal navázat na své dřívější pracovní tempo. Povedlo se mu alespoň sehnat trochu peněz, aby mohl utéct za nevěstou do Wierzchowně. Tam se nechával hýčkat ochotným služebnictvem, na práci si ale nevzpomněl. V lednu zčistajasna odjel sám zpět do Paříže. Většinu času se teď věnoval zařizování bytu, doufal, že až bude hotov, paní Haňská přijede. Ta ale nejevila sebemenší chuť k cestě do Paříže, takže velký básník musel znovu vyrazit za ní. V říjnu, když přijel do Wierzchowně, už bylo jeho nadšení přitlumené. Onemocněl bronchitidou a zároveň se projevil špatný stav jeho srdce. Když konečně směl opustit lůžko, byl konec s jeho hybností. Byl hubený, při každém kroku se zadýchával, i mluvení jej vyčerpávalo. zcela vyléčen také nebyl - selhával mu hned ten, hned onen orgán. Vztahy s paní Haňskou se také nelepšily. v této době se Balzac vzpomínal na staré přátele, především na Zulmu Carraudovou. Teď, když Balzacovi nezbývalo už mnoho sil, svolila paní Haňská konečně ke sňatku. Čtrnáctého března 1850 byly v kostele svaté Barbory v Berdičevu oddávky. Po obřadu se dvojice ihned vrátila domů do Wierzchowně. Balzacova nemoc nedovolila odjet do Paříže, ani jeho manželka nijak netoužila po novém domově. Když se konečně odhodlali vyrazit, byla to strastiplná cesta. Jedenáctého května 1850 z Drážďan psal Balzac domů, že je zcela vyčerpaný a poloslepý. Nemohl už ani vystoupat do schodů a pochyboval, bude-li schopen dojet do Paříže. Zároveň také poslal pokyny, podle kterých v den jejich příjezdu neměla být v domě přítomna jeho matka, která se po celou dobu o dům starala a bránila jej před exekutory. V domě osvětleném svícemi je měl vítat jen sluha Francois. Tak se i stalo - dům zářil do dálky, dveře ale byly zamčené. Balzac musel sehnat zámečnicka, aby se dostal do vlastního domu a zjistil tam, že se sluha Francois zbláznil. Za takových podmínek Balzac uvedl svou ženu do jejich nového domova.

V tomto vytouženém přístavu ale Balzac štěstí nenašel. Téměř úplně oslepl a nebyl schopen pokračovat v připravených pracovních plánech. Jeho paní i teď projevovala naprostý nedostatek zájmu o svého manžela, takže Balzac trávil dny sám, jen občas jej téměř tajně přišla navštívit matka. Balzac zemřel v noci ze 17. na 18. srpna roku 1850. Byla u něj

se za ní do Drážďan. S paní Haňskou, její dcerou a Annou a jejím snoubencem pak putovali jako veselá společnost do Kannstattu, Karlsruhe, Strasburku, dokonce se mu podařilo propašovat je inkognito do Paříže. Ukázal jim slavná místa Francie a pak pokračovali do Itálie.

V letech 1845 a 1846 zachvátila Balzaca nová posedlost. Neměl ještě dům ani místo, kde má dům stát, měl ale představu o paláci, který pro sebe a svou budoucí ženu nechá za její dědictví postavit a začal do něj nakupovat vybavení. Dostal od paní Haňské k dispozici asi 100 000 franků na koupení a zařízení domu a on za tyto peníze nakupoval drahocené zlatě vykládané drobnosti, obrazy, vázy, svícny, starožitnosti. Často se mu ale stávalo, že koupil u vetešníka bezcenou bč, kterou považoval za ztracené dílo některého z velkých mistrů. Na potulkách při hledání dalších báječných nákupů ztrácel zpoustu času. Až na konci roku 1846 se mu povedlo najít dům: pavilon Beaujon v rue Fortunée. Tam nyní stěhoval veškeré vybavení, sám byl však chudší než kdy jindy. Z opatrnosti totiž v novém domě nebydlel, aby na něj věřitelé nemohli.

V této době, když poznal radost ze zahálky, ztratil radost z práce. Psal už jen proto, aby zlikvidoval své dluhy. Pak náhle získal novou inspiraci, vytyčil si nové úkoly, vrátil se ke své dřívější racovní době a vrhl se s novou silou do práce. V této době vznikl Bratranec Pons a sestřenice Běta. Balzac bohužel neznal míru ani v práci - lékař ho varoval před takovým přepínáním a i sám Balzac cítil únavu. Naštěstí si v práci mohl udělat přestávku a načerpat u paní Haňské nových sil. Po dokončení obou děl se na podzim roku 1846 rozjel za paní Haňskou na Ukrajinu. Paní Haňská stále váhala se sňatkem, který byl už opravdu naléhavý. Čekala totiž, přes svých pětadvacet let, dítě. Balzac, přesvědčený, že to bude syn, už pro něj vymyslel jméno: Victor Honoré. Balzac už měl obstarané všechny dokumenty, jeho snoubenka ale raději doprovázela na svatební cestě dceru. Balzac musel odjet s nepořízenou. V únoru příštího roku se paní Haňská rozhodla přijet do Paříže. Tento pobyt byl obestřen tajemstvím. Dělali společné plány na dům. Narodilo se jim dítě. Byl to potrat nebo ihned zemřelo. Balzacův žal podle jeho vlastních slov zmírnil fakt, že šlo o děvčátko.

Paní Haňská dál odmítala rozhodný krok. Když se zotavila, odjela

zadumaných vloček

tak cizí

tak v oblevě

tak hrdí

tak

falešně

neznám nic poutavějšího

než tmu

než klece na světlo

než světlo

unikající z klecí do tmy

než

pozdní nádraží

tančící se slzami

se světlem

s výčitkami

tati

Dneska je hnusně

~~~~

píseň špatného manžela

budu opilej

nepřičetnej

uřvanej

*hladovej a
odhodlanej*

*zkazit ti den
o tom
že nemáme peníze
že děti jsou blbý a
že ty jseš kurva*

*(možná tě i praštím -
- aspoň n a o k o)*

a pak zalezu někam

třeba na záchod

vybrečet

vystřízlivět

vyhonit

*a půjdu spát
tváříc se zle
zle unaveně*

*ale nebudu spát
a ty taky ne
na druhý straně postele*

tiše

*budeme sami
každej sám*

Paní Haňská psala, že pan Haňský zemřel. Žena, která se mu zasnoubila a které se zasnoubil, byla vdovou a dědičkou milionů.

Balzac se vrhl do práce na splnění svého snu - chtěl proměnit zasoubení ve sňatek. Čekalo ho dlouhé čekání - jednak se s paní Haňskou neviděl už sedm let, jednak jejich dopisy časem zřídly a vztahy ochladly. Teď však dopis stíhá dopis. Balzac čeká jen na jediné slovo - "přijď". Po šesti týdnech čekání, 21. února, přišla odpověď - tvrdé odmítnutí Balzacova ucházení o ni a jasné "ne" na jeho přání se za ní rozjet. Postavení paní Haňské totiž nebylo tak jednoznačné, jak si Balzac myslel. Celá její rodina byla proti sňatku, jeden příbuzný ji dokonce žaloval. Paní Haňská, dávno už ne bláznivě zamilovaná, tak musela čelit svým pochybám i soudnímu tribunálu. Na netrpělivého Balzaca opravdu neměla náladu. Balzac se však odmítl vzdát. Téměř denně jí psal, až konečně po roce a půl čekání přišlo dovolení přijet. Do Petrohradu přijel červenci 1843. Snažil se nyní vybojovat si společenskou rovnost s paní Haňskou - na volbu do sněmovny už ale bylo pozdě, do Akademie se také nedostal, majetek neměl. Zkoušel znovu vydělat na dramatech, ale jeho práce Pamela Giraunová a Quinolův důvtip propadly a přinesly mu jen ostudu. Vrátil se tedy, jako vždy, k románu. Rozhodl se také použít svou poslední rezervu - prodat práva na souborné vydání svého díla. Tato práva koupili společně tři vydavatelé - Dubochet, Furne a Hetzel. Na jejich popud vymyslel pro své "sebrané spisy" název Lidská komedie a napsal k němu předmluvu. V ní představil svůj plán: vytvořit dílo se třemi až čtyřmi tisíci postav. Tyto postavy měl také již připraveny, na seznamu z roku 1845 je měl vypsané i s názvy zatím nenapsaných románů. Tento úkol se mu sice nepovedlo splnit, ale Lidská komedie má i tak dva tisíce postav. Zatím se Balzac vrhl do budování svého nového života. Po příjezdu do Petrohradu se ostré "ne" paní Haňské změnilo v pouhý odklad do doby, než bude její dcera provdána. S tímto slibem se Balzac v Listopadu vrátil do Paříže a ke svým problémům. Znovu je před úplným bankrotem. Musí téměř nepřetržitě pracovat a tentokrát se dlouhé vypětí sil projeví nemocí. Trpí nervovou chorobou a bolestmi žaludku způsobenými obrovským množstvím kávy. V roce 1845 konečně přišla zpráva, že si ho paní Haňská přeje vidět. Okamžitě všeho nechal a rozjel

soudních vykonavatelů. V Itálii si mohl užívat svou ničím nezkalenou slávu. Po třech měsících se vrátil do Paříže, kde ho čekala zpráva, že pokud jej najdou, bude muset do vězení pro dlužníky. Paní Viscontiová mu znovu pomohla, dala mu pokoj ve svém bytě. Zde se Balzac znovu vrhl do práce. Klid mu nebyl přán na dlouho - některá z jeho dřívějších přítelkyň udala policii místo, kde se zdržuje. Balzac musel buď zaplatit, nebo jít do vězení pro dlužníky. Znovu se prokázala velkomyslnost paní Viscontiové, která za Balzaca zaplatila. Nyní se mohl Balzac vrátit veřejně do svého bytu a ke své práci. Jeho život se mohl konečně uklidnit, když ty nejpalcivější dluhy byly splaceny. Právě v této době se ale rozhodl najít si malý domek na venkově, kde by měl klid pro práci. Původní rozumný uskutečnitelný záměr se ale u něj, jako vždycky, časem rozšířil do neúnosných rozměrů. Koupil nejen domek s malým pozemkem, ale i spoustu dalších pozemků. Ve svém nadšení se neporadil s žádným odborníkem, chtěl mít na jaře 1838 už vše připravené - dům, sad, zahrady. Peníze se mu rychle rozplynuly a Balzac si vzpomněl na rozhovor s Italem Giuseppem Pezzim, že v Itálii jsou opuštěné bohaté stříbrné doly. Balzac se pustil do nového podniku - chtěl doly znovu otevřít. Giuseppe to pro něj měl zařídít, zatím si však nechal sám udělit právo na otevření dolů. Pro Balzaca už bylo pozdě, ačkoli jeho intuice mu radila dobře. Doly za několik let vydělávaly miliony. Balzac se vrátil ke svému novému domu na venkově, aby se i zde zklamal. Neprozkoumané podloží pod jeho domem povolilo, drahá opěrná se mu zhroutila. Nechal postavit druhou, i ta povolila. Soused, na jehož pozemek se suť ze stavby sesunula, hrozil žalobou. Kvůli novým dluhům jej znovu pronásledovali soudní vykonavatelé. Balzac kapituloval a najal si byt v rue de Passy (ten se dodnes zachoval a je znám jako Balzacův dům). Aby vydělal potřebné peníze, obrátí se znovu k dramatu. Když jeho hra - První slečnu dceru - divadelní ředitelé odmítli, pustil se do další. Ta však byla ještě horší a zcela propadla. Začal tedy další šílený podnik - založil nový časopis. Tři měsíce se dřel, dělal práci za pět lidí a kromě toho pracoval i na své próze, aby nakonec musel časopis zastavit. Jen zázrak mu mohl přinést novou naději. Pátého ledna 1842, po noci strávené prací, tento zázrak přišel v podobě černě orámovaného dopisu.

- 28 -

*a peřina bude mumlat něco o lásce
a děti brečet- -*

o tátovi

~~~~

***tohle je můj protest - s propiskou v ruce -
za básně za lepší svět pro 21. století a tak***

...

prý

*tři pomeranče v nákupní tašce
nejsou známkou štěstí pro chudý*

prý

*tři pomeranče v nákupní tašce
jsou jen rozmarem doby protože*

*na světě jsou ještě místa
kde železný čepice a vrtulníky & tanky a tak
protože prý na světě jsou ještě místa
kde se životy budou malovat
do učebnic dějepisu a smrt
o s l a v o v a t*

prý

*spoustu dětí neumí číst a neznaj
petra panamalyho prince a ostatní
kluky z pohádek
neuměj malovat princezny*

prý

*je spousta dětí na světě co ještě nevěděj nic
o dětství protože*

- 9 -

*pomeranče a ropa se pěstují
poněkud jinak a roztřepenej kartáček
ani propiska v ruce
nejdou platný když*

prý

*to není problém že v africe se umírá
na hlad a*

Ty bys řekla

*že je hloupý o tom psát
že se Ti zdál ošklivej sen
že nemáš kredit
že dostaneš za pět z matiky
a pak stejně dostaneš za dva
že je ivča skvělá kámoška
že mě máš ráda víc než vůbec
že ty kluci cos s nima byla v sobotu
venku byli fajn
že je to všechno jak má bejt
že se s tím stejně nedá nic dělat
že Tě to vlastně vůbec nezajímá a*

*Tvoje blond vlasy zas o kousek blondatější
baudelaireovy oči chudých srozumitelnější a*

prý

*škvoři
v impregnaci na dřevo
jsou taky známkou pokroku
tak se podívej jak se vlní
jak se dusí*

netrpí trpí netrpí trpí

- 10 -

novináře.

Balzac se rozhodl pomoci si další finanční spekulací. Skoupil podíly na časopis La Chronique de Paris, časopis, o který se veřejnost naprosto nezajímala. Byl přesvědčen, že pokud do něj bude pravidelně přispívat, získá si publikum. Osm měsíců se dřel při práci pro tento časopis, který mu nakonec přinesl jen čtyřicet tisíc nových dluhů. Už nevěděl, kam před věřiteli utéct. Dal zatarasit své dveře v rue Cassini a přestěhoval se tajně do nového bytu v rue des Batailles. Ukrýval se natolik důmyslně, že neměl strach ani porušit nový zákon, podle kterého měl každý občan nějakou dobu sloužit jako gardista Národní gardy. Celé týdny se mu dařilo být neviditelný, ale nakonec byl polapen a odvezen do policejního vězení, kde si musel odsedět svůj trest. To Balzacovi příliš nevadilo - dostal židli, stůl a čas na práci. Po propuštění mu nezbyvalo, než znovu den za dnem a noc za nocí bojovat, pracovat tak fanaticky, že začal mít závratě. V jediném týdnu napsal celý první díl Ztracených iluzí. Přesto už v roce 1836 vystoupal jeho dluh ke sto čtyřiceti tisícům franků. V této době se Balzac, přes své sliby paní Haňské, znovu zamiloval. Tentokrát jej okouzila hraběnka Quidoboni-Viscontiová, původním jménem Sára Lowellová. Stal se jejím milencem a snad i otcem jejího dítěte - Lionela Richarda Quidoboni-Viscontiho, který se narodil 29.5.1836. Před paní Haňskou i nadále hrál oddaného milence, její dopisy jsou ale plné pochybností a výčitek. Balzac se jí sice snažil chlácholit, milenky se ale nevzdal. Hraběnka Viscontiová hrála v Balzacově životě vedoucí úlohu celých pět let. Za tu dobu Balzacovi zařídila cestu do Itálie na útraty svého manžela, pro kterého tam měl vyřizovat zaplacení těžko dobytelných pohledávek. Nevadilo jí ani, že si na této cestě vzal s sebou další milenkou, madame Karolínu Marboutyovou. Tato cesta pro něj byla vítaným odpočinkem, po kterém následovaly další rány. Po návratu jej čekaly hromady účtů a zpráva o smrti paní de Berny. Ačkoli byl na její odchod připravený, věděl, že je nemocná, zasáhla jej tato zpráva velice těžce. Začal pochybovat o své schopnosti dokončit dílo, které si předsevzal i o svém zdraví. Od svých třiceti sedmi let se rozhodl cestovat, žít a užívat. Hraběnka Viscontiová, nyní už jen jako přítelkyně, mu umožnila další cestu do Itálie, aby mu tak umožnila oddech od

- 27 -

ovšem paní Haňska odolávala, nedostávalo se jí důvěry k milenci. Tentokrát se však jeho vůle vystupňovala v zběsilost. Po čtyřech týdnech tvrdošíjně obrany nakonec paní Haňska podlehla. Balzac ale dosáhl jen prvního vítězství. Jeho milovaná byla aristokratka a milionářka, mezi oběma milenci ovšem stál její manžel. Slíbili si tedy, že si budou psát až do smrti pana Haňského.

Balzac se vrátil do Paříže osvěžený a plný energie. Poprvé spatřil možnost, že se mu povede uvést svou nejistou existenci do pořádku. O své milence nikomu neřekl, především se o ní nesměla dozvědět madame de Berny - snažil se ji šetřit a zachovat jí iluzi jeho lásky. Po návratu ze Ženevy Balzac pracoval jako snad ještě nikdy, vyčerpání se na něm také začínalo projevovat. Vytvořil v této době asi pět románů, mezi nimi i román Otec Goriot, další svá díla zároveň přepracovával. V době, kdy se Balzac soustředil na práci, užívala si paní Haňská v Itálii krásu Benátek, Florencie a Neapole. Časem také začala pochybovat o mnišském životě svého milence. Přes jeho ujišťování totiž nemohla přecházet, co se o něm povídalo. Přesto mu dovolí znovu ji navštívit, tentokrát ve Vídni. Balzac zde spokojeně zjistil, že je ve Vídni nejen známým, ale i obdivovaným autorem. Užíval si pobytu v salónech nejvznesenějších aristokratů, zbytek času trávil v okruhu kolem paní Haňské. Po celé tři týdny se mu ale nepovedlo být s ní sám, a při odjezdu má navíc další dluhy. V dalších dnech mu navíc nebyl souzen klid pro práci, která mu jediné mohla pomoci vydělat peníze - jeho sestra byla nemocná, bratr se vrátil z cest s o patnáct let starší manželkou a potřeboval si získat postavení. Madame de Berny, u které by dříve našel útěchu, byla také nemocná. Balzac sáhl k nebezpečnému kroku, prodával práva nasvá ještě nenapsaná díla. Ke všemu se Balzac rozhodl začít soudní při s nejmocnějším nakladatelem v Paříži, Bulozem. Buloz totiž, aby si vynahradil Balzacův dluh, odprodal práva na Balzacovo Lilie v údolí, ovšem verzi, kterou ještě Balzac nehodlal pustit do tisku, chtěl na ní ještě provést korektury. Balzac Tuto při v podstatě vyhrál - soud rozhodl, že po spisovateli nelze požadovat odškodné, pokud nedodal dílo, protože se mu nedostávalo chuti nebo schopnosti je dokončit. Balzac ale musel vrátit zálohy, které za dílo dostal a navíc promarnil týdny u soudu a poštvál si na sebe pařížské

*okvětní lístky kopretiny
tvrdý Y
prý platíme
abysme mohli bejt obyčejný
ukázat si prstem na bezdomovce
přečíst si koho škrťej kalhotky
a vysvětlit světu proč se obdivovat
právě tomu klukovi co kouřil trávu
a vyprávěl o tom jak je trapný
chtít k vánocům nový kolo ono*

*možná se jednou všichni chytneš za ruce
půjdem demonstrovat za velryby
pralesy & mír
do krámku s kořením*

něco na bolení hlavy

*prý
láska je jen pět písmen
v mým jazycce znásilněných
ve dvacátém století
a sex
děj od pořad neměnej
na nadčasovosti nebyl prý*

*možná se jednou budem prát
o umělou vaginu
a semeno mražený v kelímku
abysme zkusili pěstovat děti*

blondatý vlasy

noty na pochodování

*a nadšeně si budem lhát
že už vlastně není o čem psát
že už jsme vysvětlili svět*

~~~~

bez sklonů pro h i t l e r o v á n í

*šťěstí vždycky končí
p ř e k v a p e n í m*

dnes jste nevyhráli - zkuste to příště !!

*upřímně ? netuším co můžem chtít víc
než třiceticentimetrový penisy a trochu
míň závisti a peníze pro všechny a
třeba i mír*

- - -

*viš - je to jeden z těch
co se mu s holkama směješ*

co to bylo za magora ?

*kluk s očima vystrašeného ptáčete a
úsměvem co mizí po pohledu*

*nemá moc kamarádů a
taky tolik nemluví - jenom poslouchá a
hlídá smutný povídání třeba
toho pána co chodí k terasám restaurací a
rozepíná a zapíná si tam poklopec nebo*

- 12 -

setkali, pro ni začalo přátelství, pro Balzaca opojení. Chtěl od ní více než přátelství, snažil se získat její lásku. Mezitím ovšem musel řešit zcela prozaické finanční problémy. Vrhá se do práce s novým nasazením. Okamžitě, jakmile se ale dostane z nejzoufalejší situace, peníze rozhazuje v novém bláznivém dobrodružství. Jede za vévodkyní až do Ženevy, tentokrát je ale už tvrdě odmítnut. O madam de Castries mluvil v té době jako o ženě, kterou nenávidí. Po zklamání v lásce pokračoval v tvorbě. Díla let 1832-1836 jsou na první pohled nápadná svou rozmanitostí. Balzac se pokoušel vyzkoušet sama sebe, vidět, kam až může sáhnout. Zjistil, že vše je látka, inspirace. Uvědomil si, že jeho Lidská komedie bude životním dílem, že musí pracovat s určitým záměrem. Tomuto úkolu se rozhodl podřídit vlastní život. Z tohoto rozhodnutí čerpal neotřesitelné sebevědomí. Věřitelé mu nemohou odnést jediný kámen ze světa, který si vybuduje. Stále mu ovšem chybělo to, co velkou část života hledal, neměl manželku a jmění. Měl sice mnoho přítelkyň, minimálně jedna si ze vztahu s ním odnesla dokonce nemanželské dítě, stále ovšem nemohl najít manželku.

V jednom z dopisů, které stále dostával, rozeznal spřízněnou duši. Bohatá a vzdělaná, bohužel vdaná Evelina Haňska se doslechla o geniálním spisovateli a spolu s přítelkyněmi mu napsala dopis. Pod dopis se ale podepsala pouze jako neznámá. Balzaca její dopis velice upoutal, nemohl jí ale odpovědět. Paní Haňska mu napsala podruhé, navrhla mu způsob, jak by jí mohl odpovědět - prostřednictvím inzerátu. Postupně se rozběhla nadšená korespondence. Paní Haňska nakonec přesvědčila manžela, aby opustili svůj zámek na Ukrajině a vydali se na několik měsíců na toulky. Při těchto toulkách se chtěla setkat s Balzacom. Na zámku v Neuchatelu se setkali a Balzac byl uveden do rodiny Haňských. Balzac okamžitě začal snít o vzestupu, který by jej po jejím boku čekal. Byl bláznivě zamilovaný. Povedlo se mu zaplatit alespoň nejpalcivější dluhy, pracoval s vidinou definitivního zabezpečení. Neustále píše paní Haňské, která pokračovala v cestování s manželem, vroucí dopisy. Dvacátého pátého prosince 1833 odjel do Ženevy k dalšímu setkání. Jako první pozdrav tam našel drahocný prsten, ve kterém byl skryt pramének vlasů, prsten, který Balzac již nesundal z prstu. Balzacovu dychtění

- 25 -

tvorbu. Dostal plodný nápad: přejímat své postavy z knihy do knihy.

Od roku 1829 se Balzac pro svět stal definitivně Honoré de Balzacem. Vstoupil do společnosti a přes své neobvyklé vystupování si získal určitý respekt. Byl rozmařilý, rozkošnický, přeháněl vždycky všechno přes jakoukoli střední míru. Spořivý byl pouze ve styku s lidmi. Jeho ohromné pracovní tempo nedovolovalo trávit ve společnosti více času. Lidé, se kterými byl skutečně spjat by se proto dali spočítat na prstech jedné ruky. Většina jeho nejbližších byly ženy. Nejvýznamnější ženou v jeho životě se v této době stala Zulma Carraudová, nepřilíš hezká, nepatrně kulhající, vdaná žena. Její inteligence, upřímnost a stabilita byly pro Balzaca nepostradatelné. Nikdy ovšem nepřekročili hranice přátelství.

Náhlý úspěch je pro spisovatele vždycky nebezpečný. V roce 1828 byl Balzac zbankrotovaný obchodník, po uši zadlužený autor brakových románů. Už za dva roky byl jeden z nejslavnějších autorů v Evropě. Pokusil se tedy hrát svou úlohu ve společnosti. Přišvindloval si šlechtický predikát a pokoušel se vystupovat jako elegán. V tomto pokusu ale žalostně ztroskotal. Ve všech časopisech se objevoval zlovlný posměch. Nenechal se tím ale odradit a pokračoval i ve svém pracovním vypětí. Jediným způsobem, jak udržet takové tempo bylo nadužívání černé kávy, kterou zaháněl potřebu spánku. Stejně pečlivý jako při psaní byl i při pročítání korektur. Pro většinu autorů by to znamenalo jen zlepšování a pilování, pro něj to znamenalo úplné přetváření. Práce se pro něho stala už nutností, nedokázal od ní upustit. Tento způsob života se pro něj ale poznenáhlu stává neúnosným. Začal toužit po ženě, kterou by mohl milovat. Neměl ale kdy hledat ženu - byl připoután čtrnáct i patnáct hodin denně k psacímu stolu. Ukládal proto svým přítelkyním, aby mu našly vhodnou manželku. Náhlá sláva Balzacovi přinesla obdiv žen, přicházely mu dopisy ze všech koutů Evropy. Pátého října 1831 upoutal jeden z dopisů jeho pozornost. Neznámá pisatelka byla asi překvapena, když místo zdvořilé odpovědi dostala šestistránkový dopis. Autorkou dopisu byla Henrietta Marie de Castries, vévodkyně s romantickou minulostí. Pro člověka Balzacovi obrazotvornosti bylo samozřejmé, že se do vévodkyně zamiluje. Když se

*tu paní z druhého patra jak
skoro nevidí a pravidelně k ní
jezděj na oběd vnoučata
pravidelně s důchodem
pro důchod*

*a psy
a kočky
tak ty on všechny zná a*

*rodiče má rozvedený a mamka
na pátou v práci všechno bolí
za pět tisíc ve fabrice je
š t ě s t í m
pro matku od rodiny
pro tři děti z vysočiny tak
proč se nikdo nesměje ?
proč se nikdo doprdele nesměje ?*

- - -

*ne - dneska fakt ne
dneska zbytečně máš blondatý vlasy
tady je tma a já a Ty nebudem lyrický -
budem se koukat na televizi jako
ostatní hlavy otevřený spravedlnosti a
emocím celý týchle doby
doby kdy obdivujeme
všechny ex- co platěj alimenty
protože takovejch je dneska málo
protože to jsou fakt-slušný-lidi a*

*hodný kluci polejvaj
bezdomovce benzínem aby
neumrzli - není to skvělý ?*

*není to doprdele skvělý
že jsou dneska lidi takový
takový společenský a všímavý a tak ?*

*tiše - ne - není za co demonstrovat
lízátka proti chřipce stojej čtyři koruny
los na štěstí pětadvacet tak
demonstrování ?
pro koho za koho a za kolik ?*

*jsme obyčejný - mravenci v mraveništi a
vojáci si hrajou na válku
bushové na bohy
bohové na shovávanou   pro lidi a
lidi dělaj že na ně serou a
serou na ně a my taky*

*koukáme na televizi a náš protest
je mátovej čaj bez cukru   bez cedění
bloky plný sračeka prsty
inkoustem opatlanýa oči
nedobdělýchtěj vidět lidi
který by je o b d i v o v a l i   básníci
s obdivem pro hitlery
s obdivem pro všechny minulý století
s obdivem pro slávučernobílý fotky a blond'atý vlasy*

všichni chtěj sex a já

*já jsem mravenec
s očima vystrašenýho ptáčete   oblečenej
podle loňský módy   s úsměvem
a slz plný kapsy   poslouchám
r.e.m.y - středoprud - a nemyslím že*

se zamiloval do pětačtyřicetileté dámy. Madam de Berny jeho cit zprvu vylekal, ale později již nedokázala jeho lásku neopětovat. Tento vztah ale pohoršil obě rodiny i celé maloměsto. Honoré byl donucen na jaře 1822 opustit Villeparisis, kde se s madam de Berny mohl setkávat a odjet ke své sestře do Bayeux. Přesto se rodině nepovedlo jeho lásku zničit. Madam de Berny mu pomohla osvobodit se z utiskujícího vlivu rodiny i z otroctví brakové literatury.

V posledních dnech zimy 1827 učinil nové rozhodnutí. Stal se společníkem monsieur Canela a do jeho připravovaného podniku vložil potřebný kapitál. Bohužel smělý vydavatelský záměr nevyšel. Místo vysněného jmění měl Honoré de Balzac patnáct tisíc franků dluhu. Napadla ho jen jediná cesta, jak zachránit ztracené peníze - investovat nové. Za skutečný obchod nepovažoval psaní nebo vydávání knih, ale jejich tisk. Povedlo se mu uvést do provozu vlastní tiskárnu. Obchody ale šly od začátku špatně a Honoré se pokusil zachránit situaci vytvořením nové společnosti - slévárny písma. Šestáho dubna 1828 dospěly všechny Balzacovy podniky k bankrotu. Honoré tak v devětadvaceti letech dlužil téměř sto tisíc franků své rodině, která jeho dluhy převzala a paní de Berny. V této situaci Balzac potřeboval odříznout se od světa. A tak se tedy v dubnu 1828 jako pan Surville najal pavilon v rue Cassini. Byt byl sám o sobě poměrně nákladný, Balzac navíc investoval do drahého zařízení. Suma, kterou dlužil, byla pro něj nepředstavitelná, že mírné zvýšení dluhů už pro něj nehrálo roli. Potřeboval pro svou práci vhodné prostředí. Pustil se do pečlivého studia, aby mohl napsat skutečný román. Předložil jej vydavateli Latouchovi. V polovině března 1829 konečně vyšel Poslední Šuan neboli Bretaň v roce 1800 od Honoré Balzaca - tehdy ještě ne de Balzaca (šlechtický přídomek "de" si Balzac přidal až později). Dalším dílem - Fyziologie manželství - se mu povedlo vzbudit zvědavost Paříže. V letech 1830-1831 pak Balzac uveřejnil ohromné množství novel, drobných románů, novinářských článků, causerií, povídek, fejetonů a politických úvah. Jeho prvním skutečným románem se stal román Šagrénová kůže. V této době Balzac pochyboval o svém spisovatelském nadání. Toužil po výhodném sňatku nebo politické kariéře. Nic z toho se mu ale nepovedlo a Balzac se soustředil na literární

záchranu v knihách. Měl dovoleno, knihovníkem vysoké polytechnické školy, brát si do internátu knihy podle svého výběru. Chlapec tedy četl knihy všeho druhu - náboženské, dějepisné, filosofické i přírodovědecké spisy. Honoré byl trestán stále krutěji, teprve, když se nervově zhroutil, směl opustit internát. Po svém vystoupení ze semináře, viděl, jako čtrnáctiletý, rodný dům vlastně poprvé od narození. Na dokončení studií byl poslán do Toursu a když koncem roku 1814 rodina přesídlila do Paříže přešel do tamějšího Lepitrova internátu. I zde jej pronásledoval pocit vyhoštěnosti a opuštěnosti, neosvědčil se jako dobrý žák. Přes všechno studia jakž takž dokončil. Čtvrtého listopadu 1816 se zapsal jako posluchač práv na univerzitu. Těšil se na svobodný život, rodiče měli ale jiné představy. Mladík musel současně pracovat jako písař. Na jaře roku 1819 se Balzac konečně vzbouřil a oznámil rodině, že se chce stát spisovatelem. Jeho oznámení přišlo v nejnevhodnější chvíli, protože právě v té době rodina ztratila dřívější velké příjmy. Po úporných a celé dny trvajících hádkách nakonec rodina dospěla ke kompromisu. Rodiče budou Honoréovi dva roky přispívat malou částkou, pokud ale do té doby nezíská Honoré slávu, vrátí se do kanceláře. Honoré žil po dobu těchto dvou let v malé, ošklivé místnosti, jen skromě zařízené. Neměl ani pevné rozhodnutí, co bude psát. Nakonec se rozhodl pro drama Cromwell. V lednu 1820 po čtyřech měsících horečné práce, byl Cromwell zhruba hotov, v květnu jej Honoré přečetl rodině. Na rodinu udělala synova píle určitý dojem, dílo už nikoliv. Honoré se tedy vrátil pokračovat v práci. Utrpěl ale další porážku, ztroskotal s pokusem o tragédii, selhal i v románu. V této době se seznámil s Augustem le Poitevinem de l'Egreville. Tento člověk mu dal nabídku, jak pomocí psaní brakových děl vydělat peníze. Pro Balzaca to v tu chvíli byla jediná možnost, jak se vyhnout návratu do kanceláře. Balzac se pustil do práce s vervou. Kapitola denně byla jeho průměrné penzum. Publikoval je pod pseudonymy Lord R'hoone, Horace de Saint-Aubin a Aurora Cloteaux. Chrlil rukopisy v ohromných množstvích.

Až do třicátého roku života se neodvážil jako umělec na jemu přiměřený úkol, i v soukromém životě byl velice nesmělý. Jeho první láskou byla rodinná přítelkyně paní de Berny. Ve svých třidvaceti letech

*je rozumný mě za to obdivovat -
nejsem mluvčí žádný generace nebo tak a
vím - vždycky se najdou hezčí kluci co uměj psát
co maj větší penisy a sklony
pro h i t l e r o v á n í*

- - -

*je neděle 20. března ráno
v okapech pláče sníh a já
jenom jsem chtěl říct že
mi s Tebou
s tou nedokouřenou cigaretou
s brečením a úsměvama a všim tím ostatním
bylo moc fajn*

~~~~

Časopis

PLŽ

Přestože Plž je tentokrát zkratkou pro literární - Plzeňský literární život, mé podvědomí si nedokázalo pomoci a utvořilo si předsudek o něčem slizce nesympatickém. Nehledě na to, že nejsem fanouškem západní části naší republiky, lidé se mi tam zdají podezřívavější a nesdílní, jde sice o osobní zkušenost s jednotlivci, ale já si to pak maluji na celý kraj. Jenže i omyly je člověk živ a já se tentokrát doslova přejedl. Do rukou a pod oči se mi dostalo páté číslo tohoto plzeňského periodika, které se již v editorialech chlubí opakovaného úspěchu v podobě získání finanční podpory Ministerstva kultury České republiky coby garantem kvality. Tímto ale můj předsudek dostal poslední důvod k žití, dál už ho čekala rychlá poprava.

Věci se mají asi tak, Plž je regionální literární měsíčník (vycházející od roku 2003) pro Západní Čechy a slovo region je pro něj svaté, čímž se dostává do nelehké situace v podobě omezenosti okruhu příspěvovatelů, ale o to víc sil mu zbývá pro hledání kvality a hlavně vytvoření literárního souboru, který nebude jen přehlídkou autorských kresek, ale bude především pochopitelný a čtivý. Ne vždy se to povede, ve většině časopisů se jedná spíš o pasáže, ale zde je to v míře přímo vrchovaté (ne úplně, přeci jen, nejde se zavděčit všem). Hned po úvodu, který se s jistou dávkou drzosti dotkne „velikánů“ jako jsou Literární noviny či Tvar, se čtenář utvrdí o patriotismu časopisu. Portrét západočeského autora Jana Sojky je doplněn jeho šestnácti básnickými kousky, které jako většina krátkých veršů nepostrádají jasnost a umění pokračovat v nenapsaném v mysli čtenáře. Byť na můj vkus je zde znát až přílišná snaha o poetický výraz na úkor určité dávky živočišné svěžesti a to ve spojení s množstvím básní může lehce sklouznout ke stereotypu. Následuje prozaická část Davida Charváta Brada na nepříliš originální téma nakladatel a nepochopený autor, ovšem napsaná tak, že více než

Monografie

HONORÉ DE BALZAC

(20. května 1799 v Toursu - 17./18. srpna 1850 v Paříži)

Balzacův otec byl jako nejstarší z jedenácti dětí otcem určen k duchovnímu stavu. Od vesnického faráře se naučil číst a psát. Ve dvaceti letech se vydal do Paříže a už se nevrátil. V době revoluce získal tento schopný mladý muž místo úředníka v pařížské revoluční městské radě. Navázané známosti mu za války pomohly k výhodnému zaměstnání - pracoval v zásobování a válečných dodávkách. Později pracoval jako první tajemník v bankovním domě Daniela Doumerca. Až v padesáti letech se Bernard Francois oženil, a to se zámožnou dívkou, dcerou svého představeného v bance. Jeho žena Anna Charlotta Sallambierová byla o třicet dva let mladší. Manželé využili Francoisových starých známostí a přesídlili do Toursu. V době, kdy se jim narodil první syn Honoré, byli již Balzacovi zámožnými lidmi. Bernard Francois měl čtyři manželské děti a ještě několik nemanželských. Honoré po otci zdědil živelnost a "radost z vymyšlení", po matce citlivost. Anna Charlotta se neustále cítila nešťastná. Starat se o děti pro ni znamenalo učit je, že vydávání peněz je zločin a vydělávání peněz ctnost nad všechny ctnosti. Honoré matčiným mrzoutstvím velice trpěl ještě jako dospělý vzpomínal, že se jako dítě lekl pokaždé, když jen uslyšel její hlas.

Nebylo divu: sotva syna porodila, vyhostila jej Anna Charlotte ještě jako šestinedělka z domu. Kojenec byl svěřen kojné, u které zůstal až do svých čtyř let. Ani potom ale nesměl domů k rodině, ale byl dán na byt a stravu k cizím lidem. Rodinu směl navštívit pouze jednou v týdnu v neděli. V sedmi letech jej matka dala do internátu ve Vendome. V tomto ústavu museli chlapci dodržovat přísnou kázeň, neměli prázdniny a rodiče je téměř nesměli navštívit. Ani v učení Balzac nevynikal, právě naopak. Pokládali jej za nepozorného a lhostejného, nepozorovali, že ho škola nudí a unavuje. Proto byl téměř neustále trestán. Balzac si našle

tomu vynikl pohybový a výrazový projev herců.

Nebojíte-li se silně emocionálně nabitě hry, na kterou určitě nedokážete zapomenout hned při odchodu z divadla, nemohu než Brautiganův Melounový cukr v podání DUTAMU vřele doporučit.

Lucie Kučerová

~~~~

dobře baví. Další próza je od Jiřího Č. Ulricha Rozhovory, která má sice od začátku našlápnuto k autorově těžkopádnějšímu samolibému moralizování, ale díky kouzelné pointě, se vše změní k uznávanou sebereflexi. Následují básně teplického rodáka Milana Šedivého, které bohužel neskousnu, ba ani po opakovaném přežvýkávání. Neodsuzuji je, jen jsou napsány stylem, pro mne vzdáleným. Zato následující autorka Karolína Pláničková je jakýmsi opakem předchozího autora. Složitosti básnických mozkových závitů hodila za hlavu a předkládá čtivou várku básní s kvalitním obsahem. Příliš poezie najednou může škodit a tak pauzu zařídí fejeton Úsměvy od Bohumila Jirásk, který zvyšuje kvalitu čísla o další stupínek. Žádné filozofování typu autor sobě, nýbrž při čtení má čtenář pocit, že vlastně hovoří sám za sebe. Po Úsměvách se z rozjařených výšin dostaneme zpátky na zem v kapkách básních Hany Gerzanicové, z kterých sice mrazí na těle, ale s jiskrou naděje v srdci. Po melancholické náladě přichází bouře pobuřujícího smíchu z pánského klubu. Martin Jakubík se s tím nepáře (vězte, že za zdmi pánského klubu se to říká jadrněji), jeho básničky jakoby vznikly z vášnivé soulože smíchu a inteligence. Rád bych se mýlil, ale více ji ocení mužská část čtenářstva. V dalších příspěvcích nás Josef Brand provede po stopách zapomenutého západočeského básníka Josefa Berky a Luboš Vinš se krásně rozepíše o věcech obyčejných, v tomto případě se jedná o stůl. Byť je časopis regionálně zaměřen na západní část republiky, v rubrice Vetřelec Plže se představí pražská autorka Martina Zábranská se svými básněmi, které obsahují až příliš ženské vážnosti (ale to je pouze můj chlapský pohled). Potom následuje ještě jedno pásmo básní od Nikoly Petříčkové, opět na opačném pólu nálad než tomu bylo u předešlé autorky. Ve zbývající části časopisu se ve vzpomínce dozvíte něco o třech osobnostech odpočívajících na plzeňském hřbitově, přečtete si pár kritik-nekritik, naleznete tu i něco o zajímavých plzeňských akcí a na závěr se v krátkosti představí všichni autoři tohoto čísla.

Jak už jsem se zmínil výše, toto číslo je velice čtivé a s vaší náladou si bude hrát jako rozbouřené moře, žádný klid a nuda se tu nekoná. Za zmínku ještě stojí, že Plže naleznete na internetových stránkách Knihovny města Plzně v elektronické podobě a to včetně všech

předešlých čísel. V tištěné podobě pak Plž obsahuje i informační bulletin Listy Ason klubu o literárním dění v Západních Čechách.

Redakce Plže:

šéfredaktor: Vladimír Novotný

redakce: Jana Horáková, Helena Šlesingerová

redakční rada: Josef Hrubý, Bohumil Jirásek, Dagmar Svátková, Milan Šedivý, Viktor Viktora

Adresa:

<http://www.kmp-city.cz/>

Luděk Palek

~~~~

Okno

V MELOUNOVÉM CUKRU

Hru podle literární předlohy Richarda Brautidena představil v Prachaticích divadelní soubor DUTAM. Scénář připravil Ivan Studený, režie se ujala Marcela Haspeklová.

Děj hry se odehrává v JÁMORu - neosobním, sterilním světě. Jeho obyvatelé jsou stejní jako prostředí, ve kterém žijí. Obdivují se sochám zeleniny, čtou knihy o počasí... Každý z nich žije sám, i když mnozí z nich touží po blízkosti, po lásce. Margaret je zamilovaná do Nežita, opilce a vyvržence, který se skupinou sobě podobných tráví čas v zapovězených Zapomenutých podnicích. Nežít o její lásku nestojí, nevnímá, že kvůli němu riskuje dobré vztahy s ostatními obyvateli JÁMORu, když chodí do Zapomenutých podniků. Margaret své výpravy zdůvodňuje tím, že v okolí Zapomenutých podniků občas nachází zajímavé věci. Dívka, o kterou Nežít stojí, Pauline, chce zadaného muže. Nežít touží po změně, nedokáže žít ve spícím světě, kde změna je vnímána jako nebezpečí. Touží po lásce a blízkosti, nechce žít v řadě. Své pocity řeší alkoholem, straní se společnosti "spořádaných obyvatel" JÁMORu a prozkoumává zapomenuté podniky - stroje. Doufá, že najde cestu ke změně a zlepšení situace, a snad i k lásce.

Z rozdílnosti povah, nakupené nespokojenosti a napětí pak dojde k pokusu o revoluci a nutné tragédii - jediným východiskem z dané situace už byla jen sebevražda...

Z celé hry dýchá pocit beznaděje, bezmocné touhy a smutku. Na krátké exkurzi do Melounového cukru ukazuje autor citovou chudobu, otupělost a stagnaci společnosti, která se už nedokáže vyvíjet. Ukazuje osobní tragédie a bolest jednotlivců a jejich neschopnost komunikovat, hledat společná řešení a dívat se očima druhého.

Hlavní roli skvěle zahrál Ladislav Němeček, nový člen divadelního souboru DUTAM. Všichni herci a tanečníci si výborně poradili s poměrně těžkým tématem. Při hře bylo využito jen minima rekvizit, díky